

БРОЈ 10 ЛЕПТА

„Народ, излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у Франковој улици бр. 20.

Власник

КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакције је у улици Франковој бр. 20.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

Стање у Немачкој и Аустрији

У току овог рата доста рано почело се да говори о економској кризи у Немачкој и Аустрији, те због тога, вестима ове врсте није увек поклањано довољно пажње, али сада је и у погледу економском и у погледу здравственом заиста рђаво и у Немачкој и у Аустрији. Животних намирница готово и нема, услед чега је живот страховито скуп и тежак, а оболевања су из дана у дан све тежа.

О томе у последње време има већ и сувише података; о некој претераности не може бити ни говора.

Тако, у писму које је један грчки дипломата донео из Беча у Атину, а које је објавила „Естија“, стоји да у Бечу ретко кад има масти путера, да угаљ готово и не постоји, а одело кошта 300-400 круна.

Што је интересантно, овако исто пише и непријатељска штампа. »Арбајтер Цајтунг« доноси да питање о исхрани у Бечу улази у фазу озбиљнију него што се може и замислити. Смртност, нарочито код деце, ужасно се повећава, а нема никакве наде да ће се поправити стање ствари. На против, идућа зима и пролеће само могу још да погоршају исхрану у целој Аустрији, пошто је стоке све мање, а сточне хране нема, те се не може стока подићи. »Месо је сада највећи луксуз. И из биљне и животињске хране искоришћава се до најмање ситнице све што може ма у колико бити хранљиво. Препоручује се штедња највећа што може бити.«

»Наје Фраје Пресе« каже, да се живи са тешком муком, а познате су агресивне и упорне изјаве, чињене широм целе Чешке, да ће Чеси радије спалити своје жито него ли што ће га дати Бечу и Немачкој. За стање у немачкој, које није ни мало боље, најкарактеристичније је оно што пише „Минхенер Цајтунг“. Он се буни што Немци са севера, које назива

странцима и којих је 1916 тамо било око 400 хиљада, извлаче из Баварске животне намирнице и налази да је највећа погрешка што је за њих остављена граница отворена 1917. „Они се завлаче и у последњу кривицу и на све могуће начине, са бестидношћу својственом Немцу са севера, гледају да изнуде грешном сељаку и оно чега се он може да лиши са тешком муком.

За цене се и не пита, само да се узме. Један туриста платио је 400 марака за шунку. И за све ово нама Берлин не даје готово ништа, а нема начина да се човек бори против овога чуда, ма да Баварска у интересу домаћег становништва не сме допустити толики извоз хране“.

Оскудица је таква, да „Франкф. Цајтунг“, пишући о новом ратном зајму — који је иначе седми у току овог рата — каже, како је врло тешко код ситне буржоазије и код сељака сузбити агитацију противу уписивања зајма.

Због свега овога, оболевање је опште врло велико. — према једној статистици аустријској, прошле године било је у Аустрији двапут више туберкулозе, него икоји пут за последњих десет година, што долази услед рђаве и недовољне исхране. У Немачкој последњих дана бесни дизантерија, због које су све школе претворене у болнице.

ЗВЕЗДИЦЕ

Прешли смо Арбанију и погубили једна акта, погубили смо друга, веле да су трећа потопљена, још нам само остаје да остаток некако пропадне на аероплану!

Гаргантуа

РУКИ ОТПОР

Лондон, 27. авг.

„Тајмс« доноси овај извештај из Петрограда:

Руси се врло храбро бране и показују врло велики отпор према не-

мачкој офанзиви. Гу битци непријатељских трупа су страховити. Сви немачки напади врше се у збијеним мачкој офанзиви. Гу битци непријатељских трупа су страховити. Сви немачки напади врше се у збијеним мачкој офанзиви.

Рововског рата је потпуно нестало. Воде се широке пољске битке. Коњица има врло велику улогу. Било је више великих сукоба између козачке коњице и улана, који су увек уступали пред козачком храброшћу.

ДОБАР ПОГОДАК

Рим, 27. авг.

Једна италијанска ваздушна флотила бацила је за време последње битке пет тона бомба на депое муниције у Киаповано. Сад се сазнаје из аустријских извора, да су ове бомбе бациле у ваздух један огроман депо пројектила. Милон граната експлодирало је и изазвало праву узбуну код дивизија, које су концентрисане у долини код Киаповано.

ЗА ОДБРАНУ ТРСТА

Рим, 27. авг.

Последњих дана Аустријанци су појачали фронт код Трентина са две турске дивизије из Галиције. У команди ових дивизија налази се више немачких официра.

Бугарска је такође обещала да ће послати једну дивизију за одбрану Трста.

ЦАР И КАЈЗЕР

Лондон, 27. авг.

У Немачкој је званично призната аутентичност телеграма између Цара и Кајзера из 1904 године и више листова комен армију Јова от рђа. „...Цајтунг« званично је овлашћен, да су сви теграм збиља између њих, али лист додје, да су канцелар Билон и министар спољних послова ни га и о томе. Даље лист покушава да докаже, да је тај план био потпуно оправдан против Енглеске.

О ГОВОРУ Г. РИБОА

Париз, 27. авг.

Поводом говора председника владе г. Рибоа о годишњици битке на Марни »Тан« пише: Народ који се данас боре против Немачке имају контролу готово свих производа на земљиној кугли. Ако Немачка и даље упорно хоће да остане опасност за свет и ако она неће да постане мирољубива демократија, као што је нагласио г. Рибоа као

што је од ње тражио председник г. Вилзон, она неће учествовати у светском богатству, бар док не плати за то учешће порез који би одговарао пустоши, коју је она починила, и опасности која би нагонила савезнике да се оружају.

РУСИЈА И ПАПА

Петроград, 27. авг.

После дугог саветовања са Совјетом, руска влада ће одговорити на Папину ноту почетком септембра. Према мишљењу војних и политичких кругова, Папини предлози биће одбијени.

С друге стране сазнаје се, да ће руска влада дати свој одговор после Енглеске

ПРАГ И БЕРЛИН

Цирих, 27. авг.

По »Вилагу«, у Бечу су јако забринути догађајима у Чешкој, где је анти-немачка агитација узела врло озбиљне размере. Генерал Куденхове стигао је у среду у Берлин где га у врло црним бојама описао ситуацију.

Сви чешки листови траже оставку генерала Куденховеа, кривећи га да је брутално опљачкао Чешку у корист Немачке.

Шведска неутралност

Г. Линдман, министар спољних послова одржао је један јавни говор, бацајући неколико погледа на спољну политику Шведске за време светског рата.

Министар је одмах изнео економске последице, које ће произаћи за Шведску из светског рата, напомињући да економске тешкоће, које сада трши Шведска долазе нарочито од ситуације створене ратом, ситуације додао је он, која није у нашој власти.

Он је подвукао специјално светску оскудицу у трговачкој роби, а затим споменуо велике тешкоће које су причињене Шведској сумаренским ратом Немачке и политиком блокада Енглеске.

Констатујући да на тој основи треба посматрати политику неутралности Шведске, министар је оцртао укратко главне линије ове политике: очување суверенитета и независности земље и одржање коректне и непристрасне неутралности. Поводом овога рекао је:

»Политика неутралности на првом месту изискује да од-

Меродавни бечки кругови, разуме се, неће да задовоље ове чешке захтеве и то ће још већма заоштрили односе између Прага и Берлина.

МЕЂУ ЊИМА

Цирих, 27. авг.

Поводом оставке целог пољског Државног Савета, што је значило банкротство немачке политике у Пољској, окривљавали су Аустрију да је испод руке помагала анти-немачку пропаганду у Галицији и Пољској, у којима су немачке трупе.

Сад се из Беча званичном нотом демантују ове вести, додајући да се аустријске власти нису мешале ништа у хапшење команданта пољске легије Пилсудског.

НА САН-ГАБРИЕЛУ

Рим, 27. августа

Дописник Агенције Стејфани са италијанског фронта телеграфисао:

Аустријанци врше бесне и узалудне нападе на наше нове положаје око виси Сан-Габриела. Наше трупе са упорношћу одбијају ове непријатељске против нападе, наносећи непријатељу страшне губитке. Један аустријски пук, који је био у извидници, у правом смислу речи десетковали су наши берсаљери. Велики део тога пука заробљен је.

бијемо свима средствима, која имамо на расположењу, сваки покушај с једне и с друге ратујуће стране за повреду нашег неутралитета. Али она тражи још и нешто више. Неутрална држава је дужна да се придржава таквог правца у политици, који је неће доводити обавезом према једној ратујућој страни у незгодан положај према другој страни. Она не може да буде третирана у интересу једне или друге стране као ма каква фактор у садашњем сукобу.

Али политика неутралности не састоји се само у вештини да се избегну сукоби са зараћеним силама и да се одржи равнотежа, већ треба исто тако мислити и на будућност и постарати се нарочито да суверенитет и независност земље буду одржани и сада и увек. Ми не можемо узети пред будућим генерацијама одговорност за икакву другу политику.

Инсистирајући на томе факту да је у садашњем рату борба економска постала фактор чија важност све више расте, Г. Линдман је доказао да

тежња и напори Шведске за добијање довољног увоза намирница и најпотребнијих силовина упућују њену политику на домен трговине, која постаје на тај начин проблем првога реда.

Министар се позвао поводом овога на своју изјаву од 13. јуна у парламента, којом је изјавио потребу да Шведска, због неутралности, треба да одржава трговачке везе са обема зараћеним странама.

Говорио је затим о преговорима и споразумима шведске са ратујућим странама: Изјавио је, да се влада старала да трговачки уговори буду у сагласности са политиком независности неутралности.

Што се тиче преговора са Сједињеним Државама, казао је, нада се да ће и народ и влада америчка посматрати ствари са широким хуманитарним тачке гледишта и да народ амерички, са којим су од оснивања Шведске тако интимни, неће никако хтети да напусти Шведској озбиљне тешкоће.

Говорио је о извозу жита и увозу намирница, доказао је статистиком да никаквог извоза жита није било за време рата, и да извоз меса и свина није имао оне размере, како се представљало.

На закључку министар се овако изјаснио о изгледима на мир:

Цео свет, и неутрални и зараћени, жели жудно сада мир; мир који ће уштедети народима, у колико је то могуће, нечувене патње које доноси рат.

Међутим ништа није неизвесније него моменат доласка тога мира. Трба се ипак на

дати увек, да ће тај моменат бити ближи него што се исе жује.

Министар је, између осталог, напоменуо, да је питање о очувању интереса неутралних држава, на конференцији мира а и дошнје, презресано на састанцима министара Скандинавских земаља; а ради потребне ефикасности овој ствари учињено је што треба код осталих неутралних европских држава.

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Петроград. — Један непријатељски сумарен напао је у Балтичком Мору транспортну лађу «Синол» и испалио на њу 20 плитуна. Лађа је натерала сумарен да се спусти под воду. Неколико људи из транспорта рањени су.

Цирих. — У Прагу су приређивана молелестија за мир. Полиција је забранила ова молелестија и због тога су избили велики нереди.

Лондон. — Лојд Џорџ је изјавио, да савезничка ствар зависи од енглеске надмоћности на мору. Он је рекао, да је често уверен да Немачка никада неће моћи уништити наде оних, који се уздају у снагу британске царевине.

Њујорк. — Четири велика немачка брода, које је република Куба послала Сједињеним државама, јесу: «Баварија», «Оливант», «Аделхајд» и «Констанција». Сви су они од по близу 10.000 тона. — Бродови ће се ставити у савезничку службу под управом америчког министарства морине.

ДОГАЂАЈИ

ДЕПОНОВАНИ НОВАЦ

Сав новац, депонован у српској монети Финансиској Делегацији у Солуну, вратиће се, према наређењу министра финансија, депонентима. Финансиска Делегација позива све оне који су депоновали новац да се, са својим депозитним књижицама, јаве Делегацији ради пријема новца.

ИЗ КОМАНДЕ МЕСТА

Позивају се да се одмах јаве команди Места у Солуну: Милош Илић, из Београда, среза трочанског, округа београдског, Вишњице Алексе Стојковића, из Кусадна, среза јасеничког, округа смедеревског, Раја Вуковић, из Дуванштина, среза мачванског, округа подринског, Алекса Станојевић, из Александровца, среза моравског, округа пожаревачког, Чедмир Ж. Стојановић, из В. Плана, среза орашког, округа смедеревског; и Благоје Ж. Недељковић из Вишњице среза врачарског, округа београдског; и Мирко М. Станковић, из Црног Луга, среза пчињског, округа врањског, — сви као стално неспособни обвезници, који су били упућени у избеглички логор у Солуну.

Сваки ко зна где се именовани налазе треба да јави Команди Места.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ. — Према листу „Фолксцимме“, у Манхајму је било до прошле недеље 1084 случаја дизентерије, од којих је 106 смртних случајева.

ЦИРИХ. — „Наје Цирихер Цајтунг“ јавља, да је немачка царска комисија наредила да се са 15 одсто смањи потрошња кокса у великим пећима у Есену.

АТИНА. — „Хестија“ јавља, да ће Грчка моћи, до краја ове године, да мобилизује војску од 400.000 људи, добро опремљену и организовану.

ПАРИЗ. — »Матен« има депешу из Њујорка: француски народни посланик Франклин Бујон предао је председнику Вилзону својеручно писмо г. Поенкареа.

ПАРИЗ. — «Та» јавља: Изгледа да су британска и француска влада стекле уверење, да нема места одговору на папину ноту чији је пријем потврдила само она влада, која има свога представника у Ватикану.

РИМ. — Приликом последњих италијанских победа генерали Петен и Фош телеграфски су честитали генералу Кадорни, у име францус-

ке војске. — У одговору на ове телеграме италијански генералисим износи своја осећања дивљења и симпатија према храбрим француским војницима са Изера, Краоне и Вердена, који се боре за победу заједничке воље свих савезника.

ЊУЈОРК. — Америчка влада предузела је мере, да се објави у целини одговор председника Вилзона на Папину ноту.

ЊУЈОРК. — „Журнал“ јављају, да је председник Вилсон наименовао бившег председника републике Тафта за генерала и поверио му управу америчког Црвеног Крста.

ЖЕНЕВА. — Из Беча је вљају „Женевској Трибуни“, да ће се ускоро завршити преговори између немачке и аустро-угарске владе за стварање пољске владе.

АТИНА. — Савезничке владе дале су повољан одговор на захтев грчке владе о снабдевању Грчке. Оброк у хлебу биће повећан у целој краљевини и квалитет ће бити бољи.

ПЕТРОГРАД. — У интервјуу са петроградским новинарима о мотивима за сазив Московске Конференције, г. Керенски је рекао: »Ја сам хтео да познам мишљења и тежње земље, хтео сам да чијем представнике свих народности и свих класа, да познам истину о кризи и најзад, да уверим народ о потреби јединства за одбрану земље. Влада сад може изјавити, да су ти циљеви постигнути. Ја сам уверен, да је већи на руског народа демократског духа и готова на све жртве. Све странке учиниће потребне уступке.

ПАРИЗ. — Постављење г. Стога за заступника министра унутрашњих дела показује да влада намерава да изврши шире промене у кабинету. Г. Рибо је за тренутак попунио место г. Малвиа, бившег министра унутрашњих дела, али је оставио, да по састанку парламента испита општу политичку ситуацију и да према њој донесе одлуке.

РИМ. — Аустројске војне власти завеле су опасан стање у Чешкој и у Хрватској. Револуционарне групе иду по селима и наговарају народ да се побуне. Железничка пруга је на више места покварена. Чешки пукови су повучени са италијанског фронта и послате у Србију да замене мађарске трупе.

ЦИРИХ. — Из пријатних извора из Аустрије сазнаје се, да се

у Ердељу одигравају опасни догађаји. Сеоско становништво је одбило да да своју жетву и силом се одупрло, на вите места, трупама, које су послате, да им на силу одузму. Прокламован је ратни закон у целој области и забрањен је саобраћај са осталом царевином.

ЛОНДОН. — Од четири немачка брода, која су пре неки дан италијански торпилери у Северном Мору, три су потопљена.

АМСТЕРДАМ. — Број војних бегунаца почиње да узима и савише велике размере. Холандска влада принуђена је да створи нарочите логоре за њихово интернирање.

ЊУЈОРК. — Приликом раздавања диплома новим америчким официрима, министар војни г. Бекер рекао је: Централне силе предузеле су овај рат у нади, да ће бити могуће да човечанство начини робљем. Слободан одговор слободних народа био је јасан: они су сви узели оружје за одбрану принципна слободе и цивилизације.

ПАРИЗ. — 1. Рибо је званично поднео оставку целог кабинета, Г. Поенкаре поверио му састав нове владе. По повратку са Орскејског Кеја г. Рибо је наста-вио преговоре.

РИМ. — »Газет де Пополо« интервјуисао је Есад пашу, који је изјавио: Будући облик владавине у Арбанији биће одређен у споразуму са силама, које су Арбанији признале правода сама одреди своју судбину, после несрећног искуства са принцом Видом.

ПАРИЗ. — Отпор румунских трупа порушио је све немачко аустријске планове против Мале Русије и Молдавије.

АТИНА. — Савезнички хидроплати летели су над Једреном и бацили су 150 бомба на станицу и не железнички мост. Резултати су повољни.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

26. августа местимично пушкарање и обострано дејство артиљерије. У рејону Преслана ватром смо одбили једно непријатељско оделчење.

МАЛИ ОГЛАСИ

Тома Манић, надзорник финан. страже у Радујевцу, на служба при Срп. Конзулату, тражи г. Стеву М. Живковића управника царинарнице Неготинске, ради предаје карте са ртфа. 1

Миша Лазаревић, часовничар, преко пута беољ. желез. станице у Солуну препоручује свој велики избор сатова Бетернае.

1 сат желез. са жигом С. Д. Ж. Бр. 19. 23 Др. 42.

1 сат неги без желез. »гланде« Бр. 19.12 Д. 32 и све сорте других сатова. Прима сатове на оправку са гаранцијом. 1-10

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМНИКЕ

На десној обали Мезе француске трупе су јутрос нападе немачке линије на фронту од 2 и по километра, на сектору шуме Кориер. Операција је потпуно успела и поред огорченог немачког отпора. Французи су освојили потпуно шуму Кориер и заробили 500 људи, од којих су 15 официри.

Источна војска. — Артиљерија је јуче била мање активна него обично. Била је серија сукоба у области Језера.

ЕНГЛЕСКИ КОМНИКЕ

Преко ноћ наша оделчења су извршила неколико успешних грепада у долини Гарела. На фронту Цра, северно источно од Сен Жилена, било је сукоба патрола преко ноћ. Непријатељ је имао знатних губитака. Целу ноћ Немци су бомбардовали Лангемарк.

Источни фронт. — На фронту Струме енглеске патроле добиле су неколико заробљеника и привукле су једно непријатељско оделчење у један угао и на-

неле му губитака. — На фронту Дојрана непријатељ је упао на један наш истакнути положај северно од Долцели, али смо га ми одмах одбацили противнападом. Активност траје и даље.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМНИКЕ

Данас смо наставили и даље да вршимо енергичан притисак северно источно од Горнице, држећи под јаком ватром непријатељске линије и позадину. На Красу артиљеријски бојба. У долини Консеј, западно од језера Гарде, одбијени су два непријатељска покушаја против наших истакнутих положаја. — Укупан број заробљеника у нашој садашњој офанзиви износи до сада 30671, од којих су 858 официра. Сад се приступило оцени огромне количине оружја и материјала сваке врсте, које смо запленили